

عنوان مقاله:

بازنمایی شخصیت شیخ فضل الله نوری در تاریخ نگاری گفتمان اسلام گرای دوره جمهوری اسلامی

محل انتشار:

دوفصلنامه تاریخ ایران، دوره 12، شماره 2 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

امین آریان راد - پژوهشکده امام خمینی و انقلاب اسلامی

علیرضا ملائی توانی - پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

خلاصه مقاله:

شیخ فضل الله نوری در تاریخ‌نگاری گفتمان مشروطه خواه به عنوان شخصیتی منفی بازنمایی شد که در آغاز به طرفداری از مشروطه پرداخت اما در نهایت اختلافاتش با دو رهبر روحانی دیگر مشروطه‌خواه، سید محمد طباطبایی و سید عبدالله بهبهانی، موجب شد به صف مخالفان مشروطه و طرفداران استبداد بپیوندد و به همکاری با محمدعلی‌شاه بپردازد، امری که از یک سو باعث دلگرمی شاه در کشتار و سرکوب مشروطه‌خواهان و از دیگر سو باعث محاکمه و اعدام شیخ شد. اما در دوره جمهوری اسلامی در تقابل با این بازنمایی، بازنمایی‌های دیگری ارائه گردید. مساله این پژوهش این است که در دوره جمهوری اسلامی چرا و چه بازنمایی‌های از شخصیت شیخ فضل‌الله نوری جایگزین بازنمایی یاد شده در تاریخ‌نگاری گفتمان مشروطه‌خواه گردید؟ در این راستا از روش تحلیل گفتمان انتقادی، به-ویژه رویکرد گفتمانی-تاریخی و داک، استفاده خواهد شد. یافته‌های این پژوهش نشان خواهد داد در دوره جمهوری اسلامی متاثر از بافت سیاسی-اجتماعی که ویژگی ضد شاهنشاهی، ضد غرب و غربزدگی، ضد امپریالیسم و ضد روشنفکری داشت، شیخ فضل‌الله نوری به عنوان شخصیتی بزرگ و مثبت بازنمایی گردید که مستقل و طرفدار ولایت فقیه و حکومت اسلامی و طبیعتاً مخالفت سلطنت و غربزدگی بود، همانند همه روحانیون به مبارزه بی‌امان با استعمار و استبداد پرداخت و به اشاره استعمار در این راه به شهادت رسید.

کلمات کلیدی:

واژگان کلیدی: بازنمایی، تاریخ‌نگاری، شیخ فضاهل نوری، مشروطه، پهلوی، جمهوری اسلامی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1269268>

